

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

vers. 48.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

rum amore, siue ille sit amicitiae, siue concupiscentiae, qui vera supernaturali, & diuina caritate non nititur. Quicumque enim ita amicos amat, ut inimicos odierit, caritatem non habet, ideo nec mercedem expectare potest a Deo; non enim diligit propter Deum.

§. 2. Non est dubium non modo mercedem operibus promitti, sed etiam fideles a Christo ad bene agendum intuitu mercedis excitari. Publicani ex amore amicorum mercedem non habent, nec vos habituri estis, si inimicos non diligatis; quod frustra diceretur, nisi inimicorum dilectioni mercedem destinaram significaret. Syrus: quae merces vos manet? Verum tum alii, tum vero consulatur huic in locum Chrysostomus. Quemadmodum igitur, responde quæso, videbimus regnum futurum? Quemadmodum sacrum illud merebimur adire vestibulum, qui nec publicanis quidem ipsis inuenimur meliores? Id enim signavit dicendo, Nonne & publicani hoc faciunt? Quod vero vel præcipue doctrinam eius admirabilem facit, ubique cum multo etiam cumulo præmia ponit bonorum, ut est Deum videre, regnum accipere celorum, & in Dei filios adoptari, & Deo similes fieri, & misericordiam consequi, & consolationem mereri, & mercedem recipere copiosam.

Christiani quidam ne amicos quidem diligunt.

Naturaliter fieri potest, opus civiliter bonum.

§. 3. Non omittendum etiam quod Bellarm. lib. 5. cap. 9. de gratia, & libero arbit. demonstrat; naturaliter quadam bona operari posse, ut est salutare fratres, & anicos.

Quam frivolum porro sit, quod obiicit Bellarmino Pareus, facile ex eius verbis apparet. [Respondit, inquit, de opere externe bono datur totum: de bono simpliciter assumptio est falsa. Dominus enim nihil nisi externum salutationis opus cum humanitatis officium tribuit publicanis, id quæ laudat ut suo genere bonum. Vult vero suos, ut recte obsequatur Bellarminus non contraria, sed maiora facere, hoc est, vera charitatis officia aliis præstare.] Sensus est, externum opus in publicanis solum est.

Falsa responsio & Domini pronuntiatio repugnans est. Dicit enim Christus, Si diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? nonne & publicani hoc faciunt? Quod faciunt? Diligunt diligentes se. Non tantum externum opus salutationis impendunt. Imo si salutationis opus externum bonum est, opus est, ut ab interno bono procedat, amorque siue salutationem, siue complexum veritas, nisi ex amore prodeat, simulatus est, non in genere suo bonus, nec a Christo laudandus. Quod si tamen hoc bonum externum effici potest opus, quod Christi laudationem mereatur, potest etiam internum peragi, imò externum sine interno non est bonum. Si enim signum amicitiae exhibere bonum est: Igitur & velle hoc bonum, etiam bonum est. Quin potest ille, qui benevolentiam signum ostendit, etiam ipsam velle benevolentiam. Non est opus hoc simpliciter bonum, vitæ æternæ vitæ, est tamen naturalis, & humano modo bonum. Quod probandum erat Bellarmino.

Quod vero hoc loco plerique ἀντιρροῦν vertunt, complecti, cum tamen Beza faciat in Epistolis Pauli aliter se vertere minor. At ille carum gentium salutationes osculo & complexu faciam; quod ut aliquando factum fuisse concedimus, ita semper nego. Plures enim salutationes verbis constabant solis. Neque enim omnes, quod ineptus ille faciebat. Totam basiare Romam, nec Ierosolymam solebant. Erat salutio etiam dextra data Il.

Τοι δὲ χειρὲς ἀσπῆς ἡντιχόνο. Etiam abscentium. Hi vero læti dextra salutabant. Verum constat etiam abscentium salutari. & Syrus hoc loco non amplexum verit, sed salutationem, quæ verbis constat, ita enim habet שְׂמֵחִים בְּשִׁלּוּם וְאֶחָדִים בְּאֶמְצָא

Schalithun baschelama dachichun. Postulaveritis pacem fratribus vestris. Erat vero illa visitata salutatio שלום שלום Schalom lecha. Pax tibi.

VERSUS 48.

Estote ergo vos perfecti, sicut pater vester cælestis perfectus est.

QUESTIO I.

Quanam hic perfectio præcipiatur?

§. 1. Magnam dignitatem fidelium ostendi Cyprianus de bono patientiæ existimat. Sic perfectos dixit fieri Dei filios, sic consummari ostendit & docuit cælesti naturitate reparatos; si patientia Dei patri maneat in nobis, si similitudo diuina quam peccato Adam perdidit, manifestetur & luceat in actibus nostris. Quæ gloria est similem Deo fieri, qualis & quanta felicitas habere in virtutibus, quod diuini laudibus possit equari?

Æquari sine dubio intelligit, assimilari. Nam dixerat Deo similem fieri.

§. 2. Olim illo loco abusi sunt Pelagiani, ut est multis locis apud Augustinum, & apud Bellarminum lib. 1. de amissioni gratiæ, & statu peccati, c. 5.

Obiectio Pelagianorum. Deut. 18. Tu autem perfectus eris coram Domino Deo tuo, Matth. 5. Estote perfecti, sicut pater vester, &c. possumus ergo esse sine omni peccato. Responsio Bellarmini. Triplex est perfectio. Prima, Deum semper actu diligentem, ut beatorum; hac excludit omne peccatum. Secunda, Dei causa omnia deferentem, sequi illi deuotionem; hac est consilii, non præcepti perfectio. Tertia, omnia deferere paratorum potius quam Deum offendere, hac præcepti est. Nec secunda, nec tertia excludit omne peccatum, sed tantum crimen quod caritati ita aduersatur, ut cum ea nequeat consistere. Hanc patres, & orthodoxi perfectionem omnes approbant.

Satis responsum fuerat Pelagianis, nisi omnium turbatrix noua hæresis accederet. Pareus enim licet cum Bellarmino Pelagianos oppugnet, ipsos tamen a Bellarmino vinci dolet: Verum ipsi audiamus.

§. 3. [Questionem hanc prorsus ἀντιρροῦν admittit, scilicet, ut liber excreseat. Hic de statu peccati disputatur, quæstio de perfectione Sanctorum aliorum spectat. Argumentum tale est. Perfectus est, cui nihil deest, proinde est sine peccato, sancti debent & possunt esse sine peccato. In solutione Bellarmini obsecuta, frigida, diluta omnia. Tu dicere fallaciam a secundo quid, ut simpliciter in argumento. Propositio loquitur de perfectis simpliciter & omni modo, quo Deus, angeli, &c. perfecti sunt, assumptio de perfectis secundum quid, qualis perfectio cadere potest in viatores, & dicitur perfectio imputationis, & inchoationis, & pag. 50. Eodem redit distinctio graduum, & partium. Maior est vera de perfectione graduum, minor de perfectione partium. Sunt igitur quatuor termini.] Hacenus Pareus, nec se, nec Bellarminum intelligens.

Ecce autem iterum nugæ idioticas. An non ad statum peccati pertinet querere; an sancti in vita sint sine peccato, ne omni, an sine mortali peccato? Quam perfectio nem admittat, quam excludat status peccati? Pelagius statum hominis sancti sine omni peccato, Catholici sine mortali, sectarii cum omni genere scelerum effluene beatificationem docent. Laudo ingeniosam memoriam, reprehendit enim Bellarmini responsum, deinde eam ipse contra Pelagianos ut suam adducit, secundo callide totum dat, ut partem teneat.

Optimam clarissimamque esse solutionem Bellarmini ipse probat. Nam assumptioni: Sancti debent esse per-